

Názov predmetu	Komunikácia
Časový rozsah výučby	1-1 hodina týždenne, spolu 63 vyučovacích hodín
Ročník	druhý, tretí
Kód a názov učebného odboru	64 912 obchodná prevádzka 01 práca pri príprave jedál
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu:

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti – Človek, hodnoty a spoločnosť – ŠVP 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Predmet komunikácia vedie žiakov k sebareflexii a poznávaniu iných, zvládnutiu komunikačných zručností, správne vyjadrovaniu sa, k nadobúdaniu kľúčových kompetencií, predovšetkým schopnosti otvorenej a efektívnej komunikácie. Uvedená schopnosť je predpokladom na rozvíjanie personálnych a interpersonálnych zručností i schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy.

Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia s každodenným životom a sebarealizáciou v rodine, v škole, na pracovisku i verejnosti. Je veľmi dôležité vedieť sa zdravo sebavedomo vyjadrovať, komunikovať, spolužiť a spoluvytvárať spoločenské hodnoty. Pri výbere učiva sme prihliadali na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliadali sme aj na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov veku primerane.

Predmet je veľmi dôležitý pre fungovanie medziľudských vzťahov, získavanie nových informácií a skúseností, spoznávanie nových kultúr. Komunikácia je kontakt so životom, stretávame sa s ňou všade: v rodine, škole, na pracovisku i v občianskom živote. Úlohou predmetu je oboznámiť žiakov s významom efektívnej komunikácie, formovať ich komunikačné zručnosti a rozvíjať ich zdravé sebavedomie.

Predmet je medzipredmetovo previazaný so všetkými predmetmi, predovšetkým však so slovenským jazykom, etikou, občianskou náukou ale aj odborným výcvikom. Metódy, formy a prostriedky vyučovania Spoločenskej komunikácie majú rozvíjať osobnosť žiaka, jeho poznávacie schopnosti a prezentáciu na verejnosti, podporovať slovnú zásobu, učiť ho umeniu počúvať a viesť dialóg, podporovať jeho samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, v ktorých je žiak aktívnym subjektom, má možnosť vyjadrovať sa, spolupracovať a spoločne rozhodovať, pričom učiteľ povzbudzuje a motivuje. Pri výučbe používame interaktívne metódy a formy (brainstorming, rozhovor ...), audiovizuálne formy (videoprojekcia s diskusiou), práca s PC, masmediálnymi príspevkami, exkurzie.

Hodnotenie žiakov bude založené na individuálnom verbálnom a neverbálnom prejave, vzájomnej spolupráci a individuálnej vlastnej tvorivosti. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba sa bude realizovať v triede, ale aj mimo školského prostredia: v kultúrnom zariadení (múzeum, galéria) a v priestoroch Informačného centra mladých.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je spájať teóriu s praxou pri nadobúdaní kľúčových kompetencií žiaka, predovšetkým otvorenej efektívnej komunikácie, tvorivého riešenia problémov a spôsobilosti využívať informačné technológie. Na sebareflexiu sú najvhodnejšie komunikačné cvičenia a diskusia o prežitom. Veľmi dôležitá je aj výmena skúseností prostredníctvom skupinového

vyučovania alebo brainstormingu. Dôležité je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií v komunikácii, dosiahnuť jej efektívnosť a predchádzať bariéram vo formovaní medziľudských vzťahov v rodine, škole, na pracovisku, v občianskom živote.

Komunikácia je základom kooperácie a spoločenského života. Žiaci získajú poznatky o spoločenskej etikete a pracovnej kultúre. V komunikácii nejde len o vysielanie signálov a vhodnú voľbu slov, ale o veľmi zložitý proces, pri ktorom treba zvládnuť ďalšie aspekty: aktívne počúvanie, kladenie otázok, neverbálnu komunikáciu – reč tela, umenie odhadnúť partnera, schopnosť prijať a ponúknuť spätnú väzbu, asertívnym správaním predchádzať a riešiť konflikty v každodennom živote.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete Spoločenská komunikácia využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (text, hovorené slovo, výtvarný prejav) tak, aby každý každému porozumel,
- zdravo sebavedomo vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a záver,
- konštruktívnou kritikou hodnotiť informácie (internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri vzájomnej komunikácii a riešiť ho,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska spoločenského významu
- korigovať nesprávnu komunikáciu, odstraňovať bariéry
- aplikovať teoretické poznatky v praxi

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie z masmédií
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré vedú ku skvalitneniu vzájomnej komunikácie

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje a názory, participovať na verejnom živote
- preukázať vlastnú zodpovednosť za svoje správanie, zdravie a prezentáciu na verejnosti

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
OSOBNOSŤ	Informačnoreceptívna výklad Reproduktívna – rozhovor Brainstorming	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s masmediálnymi príspevkami
JEDNOTLIVEC A KOMUNIKÁCIA	Informačnoreceptívna výklad Reproduktívna – rozhovor Brainstorming	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s PC a časopismi
SPOLOČENSKÝ KONTAKT	Reproduktívna-rozhovor Informačnoreceptívna-výklad Heuristická-rozhovor, riešenie úloh	Frontálna a individuálna práca žiakov Frontálna výučba Skupinová práca žiakov-reč tela Práca v dvojiciach-modelové situácie
KONFLIKTY	Reproduktívna-rozhovor Brainstorming DVDprojekcia	Práca v dvojiciach-modelové situácie Práca s flipchartom a časopismi Skupinová diskusia
ÚSPECH A KARIÉRA	Informačno-receptívna-projekcia Reproduktívna-rozhovor Prezentácia	Frontálna výučba s diskusiou Práca v dvojiciach a nácvik komunikačných zručností
ORGANIZOVANIE PODUJATIA	Informačnoreceptívna-projekcia Brainstorming Prezentácia s projekciou	Interaktívna výučba Práca s flipchartom-burza nápadov Práca s PC
INTERKULTÚRNA KOMUNIKÁCIA	Reproduktívna-rozhovor Brainstorming Interaktívne	Exkurzia s diskusiou Interaktívna výučba Skupinová práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
OSOBNOSŤ	M.Košč:Základy psychológie,SPN Ba 200I Hartmanová,Petrufová:Spoločenská komunikácia pre 2.roč.obchodných akadémií SPN Ba 2005	PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart Interaktívna tabuľa	Učebnice,papier,farby,fixky,vdf:Dievča z Manhatanu,vdf:Sila osobnosti,	Internet Odborná literatúra, časopisy
JEDNOTLIVÁ KOMUNIKÁČIA	Hartmanová,Petrufová:Spoločenská komunikácia 2.roč.obchodných akadémií SPN Ba 2005 V.Kačáni:Psychológia práce a trhu,SPN Ba 2004	PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart	Papier,fixky,mikrofon,DVD,	Internet CD časopisy
SPOLOČENSKÝ KONTAKT	N.Peltová:Umenie komunikovať bez zábran,Advent-Orion Vrútky 1995 J.Volný a kol.:Psychológia a spoločenská výchova,SPN Ba 199I V.Kačáni a kol.: Psychológia práce a trhu, SPN Ba 2004	PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart Interaktívna tabuľa	DVDprehrávač,CDprehrávač,,papier,fixky	DVD,CD Masmediálne príspevky Obrázky,fotografie
KONFLIKTY	Hartmanová,Petrufová:Spoločenská komunikácia pre 2.roč.obchodných akadémií SPN Ba2005,M.Košč:Základy psychológie SPN Ba 200I V.Kačáni a kol.:Psychológia práce a trhu,SPN Ba 2004	Flipchart Videotechnika PC	Videofilm,DVD-nahrávka,papier,fixky	Obrázky z tlače,fotografie Masmediálne príspevky
ÚSPECH A KARIÉRA	Tim Hindle.Úspešná prezentácia,Slovart Ba 200I Robert Heller: Úspešná motivácia,Slovart Ba 200I ,Hartmanová,Petrufová:Spoločenská komunikácia pre 2.roč.obchodných akadémií SPN Ba 2005	Flipchart Videotechnika PC Interaktívna tabuľa	Plagáty a výstrižky,VDF-DVD,fixky,papier Vdf:Zostaň so mnou	Časopis Imidž CD-prezentácia projektu

KOMUNIKÁCI A V RODINE	Hartmanová, Petrufová: Spoločenská komunikácia pre 2.roč.obchodných akadémií SPN Ba 2005 D.Brázdová: Pravidlá spoločenského správania ,Iriis 1992 Prevendárová, Kubíčková: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy, SPN Ba 1996	Flipchart Dataprojekt or PC DVDprehrávač	CD, DVD, špecifické účelové prostriedky podľa zamerania podujatia	DVD-ukážka, videofilm, internet
INTERKULTÚ RNA KOMUNIKÁCI A	Hartmanová, Petrufová: Spoločenská komunikácia pre 2.roč.obchodných akadémií SPN Ba 2005 E.Mistrík: Základy estetiky a etikety, SPN Ba 1994	PC Videotechnika Flipchart Interaktívna tabuľa	CD, DVD, fixky, papier, magnetky	Videofilm, zahraničné časopisy, Internet, knižnica

ROČNÍK:DRUHÝ

ROZPIS UČIVA PREDMETU:			KOMUNIKÁCIA				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
	Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I.	OSOBNOSŤ	8		Žiak má:	Žiak:		
	Všeobecná charakteristika osobnosti	1	Etická výchova	- vedieť identifikovať silné a slabé stránky svojej osobnosti	Vie bez problémov charakterizovať osobnosť a jej vlastnosti	Ústne frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Testy
	Štruktúra osobnosti	1	Občianska náuka	- naučiť sa prostredníctvom sebareflexie poznávať osobnosť iných	Vie vysvetliť význam vlastností osobnosti v živote	Ústne individuálne skúšanie	Písomná práca Modelové situácie
	Vlastnosti osobnosti	4					
	Sebareflexia a poznávanie iných	2		- dokázať predvídať a odhadovať konanie a správanie ľudí v živote - nestranne posúdiť a ohodnotiť seba i správanie iných	Dokáže byť zdravo sebakritický a tolerantný k iným		
II.	JEDNOTLIVEC A KOMUNIKÁCIA	6		Žiak má:	Žiak:		
	Verbálna a neverbálna komunikácia	3	Etická výchova	- vedieť porovnať význam verbálnej a neverbálnej komunikácie v živote	- vie bez problémov porovnať verbálnu a neverbálnu komunikáciu	Ústne frontálne skúšanie Ústne individuálne skúšanie	Ústna odpoveď Modelové situácie
	Komunikačné zručnosti	1	Občianska náuka	- ovládať reč svojho tela	- ovláda základné komunikačné zručnosti		Testy
	Spätná väzba, interakcia	1			- vie sa spoločensky správať		
	Stres v komunikácii, bariéry	1		- osvojiť si komunikačné	- dokáže riešiť stresové situácie efektívne bez		

				zručnosti - popísať spoločenskú etiketu - vysvetliť príčiny, príznaky a prevenciu stresu v komunikácii	urážania		
III.	SPOLOČENSKÝ KONTAKT	9		Žiak má:	Žiak:		
	Štyri K komunikácie	1	Slovenský jazyk a literatúra	- vedieť popísať podstatu fungovania komunikácie	- vie bez problémov vymenovať dôležité zložky komunikácie	Ústne frontálne skúšanie	Ústna odpoveď
	Komunikácia na pracovisku	2		- vedieť popísať komunikáciu v pracovných vzťahoch	- vie vysvetliť rozdiel v komunikácii podľa pracovného zaradenia	Písomné skúšanie	Didaktický test
	Komunikácia so zákazníkom	2	Etická výchova	- vedieť prispôbiť komunikáciu klientovi podľa rôznych kritérií	- dokáže sa správať empaticky	Ústne individuálne skúšanie	Písomná práca
	Komunikácia na verejnosti	1	Odborný výcvik	- adekvátne komunikovať s ľuďmi			Skupinová práca
	Etiketa	3					
IV.	KONFLIKTY	10		Žiak má:	Žiak:		
	Pojem a rozdelenie konfliktov	2	Etická výchova	- dokázať predvídať konflikty	- vie vysvetliť príčiny konfliktov	Ústne individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
	Príčiny konfliktov	2	Občianska náuka	- rozlišovať konflikty	- ovláda stratégiu riešenia konfliktov	Skupinové skúšanie	Skupinová práca
	Riešenia konfliktov	3	Odborný výcvik	- vedieť riešiť konfliktné situácie v osobnom i pracovnom živote	- dokáže riešiť konflikty		Práca vo dvojiciach
	Asertivita- prevencia konfliktov	3			- dokáže sa asertívne správať pri riešení konfliktov		

ROČNÍK: TRETÍ

ROZPIS UČIVA PREDMETU:			KOMUNIKÁCIA				1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín
	Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I.	ÚSPECH A KARIÉRA	13		Žiak má	Žiak:		
	Psychológia práce	6	Etická výchova	- ovládať základné pojmy zo psychológie práce	- ovláda základné pojmy zo psychológie práce	Písomné skúšanie	Didaktický test
	Motivácia na pracovisku	1	Občianska náuka			Ústne individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
	Cesta k úspešnej kariére	2	Odborný výcvik	- ovládať pravidlá tvorby profesionálnej kariéry	- vie vysvetliť pojmy motivácia, úspech a kariéra	Projekty	Prezentácia projektov
	Osobný rast	2		- má vedieť plánovať svoj osobný i pracovný život	- vie sa zdravo seberealizovať a presadiť		
	Príprava na pohovor a konkurz	2		- je pripravený na konkurz do zamestnania	- vie napísať životopis a viesť konštruktívny dialóg	Práca vo dvojiciach	Prezentácia práce dvojíc
II.	KOMUNIKÁCIA V RODINE	8		Žiak má:	Žiak:		
	Vývojové štádiá manželstva a rodiny	3	Etická výchova	- vedieť oceniť kladné stránky partnera	- vie oceniť kladné stránky partnera	Ústne individuálne skúšanie	Ústna odoved
	Rozhodovanie a vzájomná komunikácia	3	Občianska náuka	- aktívne počúvať partnera	- aktívne počúva partnera		Didaktický test
	Konflikty a krízy v manželstve	2		- dodržiavať pravidlá čestnej hry v partnerstve	- dodržiava pravidlá čestnej hry v partnerstve	Práca vo dvojiciach	
III.	INTERKULTÚRNA KOMUNIKÁCIA	9		Žiak má:	Žiak:		

Psychológia trhu	2	Náuka o spoločnosti	- vedieť urobiť analýzu správania zákazníka, jeho potrieb motívov, záujmov	- vie urobiť analýzu správania zákazníka, jeho potrieb motívov, záujmov	Ústne individuálne skúšanie	Ústna odpoveď
Pôsobenia na zákazníka a jeho ovplyvňovanie	2	Etická výchova	- ovládať spôsoby pôsobenia na zákazníka	- ovláda spôsoby pôsobenia na zákazníka	Písomné skúšanie	Didaktický test
Profil osobnosti pracovníka v spoločnom stravovaní	1	Odborné predmety	- pochopiť profil osobnosti pracovníka v spoločnom stravovaní	- pochopil profil osobnosti pracovníka v spoločnom stravovaní	Projekty a referáty	Prezentácia projektov a referátov
Styk so zákazníkom	1		- ovládať správny postup pri styku so zákazníkom	- ovláda správny postup pri styku so zákazníkom		
Typy zákazníkov	1		- vedieť charakterizovať jednotlivé spoločenské podujatia	- vie charakterizovať jednotlivé spoločenské podujatia		
Komunikácia s cudzincami	1		- pochopiť národnú mentalitu a tolerovať odlišnosti cudzincov	- vie vysvetliť špecifiká zahraničného trhu práce		
Práca v zahraničí	1		- dokázať nájsť si prácu a pracovať aj v zahraničí	- vie akceptovať a tolerovať zahraničnú politiku práce a kultúru cudzincov		

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Prípravu didaktických testov, cieľových otázok pre skupinovú prácu, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov. Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Hodnotenie dopĺňa aj individuálnymi a skupinovými výstupmi žiaka z modelových situácií, hodnotí aj prezentáciu žiaka, jeho správanie v škole, aj na exkurziách a podujatiach v kultúrnych a verejných zariadeniach. Komplexné hodnotenie ovplyvňuje aj samostatný a tvorivý prístup žiaka k riešeniu problémov v Spoločenskej komunikácii.